

1. Hovedstadsrådsmedlem Ole Donner, Duevej 14 A, 3300 Frederiksværk.
 2. Hovedstadsrådet.
2. not. under henvisning til tidskr. 5.k. 1979/1822-7.
skr. af 20.6.1979 (j.nr. 1979-017-4).

13 NOV. 1979

I skrivelse af 16. april 1979 har De klaget til indenrigsministeriet over Hovedstadsrådets formand. De har i Deres klage anført, at formanden har overtrådt sine beføjelser ved dels at have betalt penge, som ikke var budgetteret/bevilget, dels at have undladt at forelægge sagen for økonomiudvalget, dels at have tilbageholdt oplysninger for Hovedstadsrådet om, at størstedelen af det beløb, der blev søgt bevilling til, allerede var udbetalt, dels at have accepteret at Hovedstadsrådet ville yde et lån og udbetalt dette aconto.

De har som bilag til Deres klage vedlagt en udskrift af forhandlingerne på Hovedstadsrådets møde den 16. marts 1979, hvor formanden på Deres foranledning gav en redegørelse for den omhandlede sag. Det er i denne redegørelse fra formanden oplyst, at Hovedstadsrådets Trafikselvskab (HT) årligt yder et tilskud til chaufførpersonalets kantinevirksomhed, Trafikfunktionærernes Kooperative Kantine (TEK), der drives uafhængigt af HT. På HT's budget for 1977 var således optaget et tilskudsbeløb på 274.287 kr., som blev udbetalt i 1977. I budgettet for 1978 var optaget et beløb på 297.142 kr., som blev udbetalt i 1978, og for 1979 var optaget et beløb på 333.000 kr., hvoraf der på tidspunktet for redegørelsen var udbetalt 315.140 kr.

Det fremgår yderligere af formandens redegørelse, at TEK på grund af vanskeligheder ved kantinedriften havde pådraget sig en gæld, som det i sommeren 1978 viste sig nødvendigt at få dækket. I oktober 1978 viste den økonomiske situation sig så alvorlig, at der omgående måtte ydes et lån på 610.000 kr. til dækning af TEK's gæld. Lånet blev ydet indtil den 1. oktober 1979 og udbetaltes med 210.000 kr. den 30. oktober 1978, 200.000 kr. den 9. november 1978, 90.000 kr. den 14. december 1978 samt 110.000 kr. den 11. januar 1979. Formanden op-

lyste videre, at støtten var nødvendig for at opretholde kantinedriften, og at beslutningen om ydelse af lånet ikke tålte opsættelse. På grund af sagens særlige karakter havde formanden den 27. oktober 1978 - forinden den første aconto-betaling af lånet - sikret sig støtte hos rådsmedlemmer repræsenterende en flertal af rådet. Sagen blev herefter forelagt i planlægnings- og økonomiudvalget den 3. og 10. november 1978, og den 17. november 1978 godkendte Hovedstadsrådet en indstilling fra planlægnings- og økonomiudvalget om bevilling af et lån på 610.000 kr.

Det fremgår endvidere af udskriften af Hovedstadsrådets forhandlinger den 16. marts 1979, at De i et efterfølgende indlæg kritiserede, at sagen om TKK's økonomiske situation først blev optaget på planlægnings- og økonomiudvalgets møde den 3. november 1978 under "Meddelelser fra formanden", og uden at det på mødet blev oplyst, at der på dette tidspunkt allerede var udbetalt et acontobeløb på 210.000 kr. af lånet. Yderligere rejste De kritik af, at formanden på Hovedstadsrådets møde den 17. november 1978, hvor bevillingen af lånet til kantinen blev vedtaget, ikke havde oplyst, at der allerede var udbetalt et acontobeløb på 410.000 kr.

Det fremgår endelig af udskriften af Hovedstadsrådets forhandlinger, at formanden for Hovedstadsrådet på et spørgsmål fra Dem oplyste, at han i medfør af bestemmelsen i § 31, stk. 1, i den kommunale styrelseslov anså sig for beføjet til at træffe afgørelse i den pågældende sag. Formanden henviste herved til sagens særlige omstændigheder samt det forhold, at han, forinden han traf afgørelse, sikrede sig støtte hos rådsmedlemmer repræsenterende et flertal i rådet.

I en over sagen afgivet erklæring af 20. juni 1979 har Hovedstadsrådet henholdt sig til formandens redegørelse på mødet den 16. marts 1979. Rådet har supplerende oplyst, at TKK i foråret 1978 fremsatte anmodning om en éngangsstøtte til dækning af gælden i forbindelse med kantinedriften. Der fulgte herefter en række drøftelser mellem TKK's revision, HT's regnskabsafdeling samt Kommunernes Revisionsafdeling, der er Hovedstadsrådets revision, og disse drøftelser resulterede i udarbejdelsen af en økonomisk rapport af 22. september 1978. På grund af sammenstødende omstændigheder afholdtes der imidlertid først den 25. oktober 1978 et møde om rapporten, og samme dag fremkom der fra Privatbanken et krav om nedbringelse af TKK's kassekredit.

Det er endvidere af Hovedstadsrådet oplyst, at en omgående løsning af TKK's økonomiske problemer var nødvendig, da selskabet var

illikvidt, og da der kunne næres frygt for en standsning af vareleverancerne til kantinen og deraf følgende fare for uro blandt chaufførerne samt uregelmæssigheder i driften.

Det er yderligere over for indenrigsministeriet telefonisk blevet oplyst, at der er tale om et rentefrit lån, samt at der samme dag, hvor formanden for Hovedstadsrådet havde kontakt med rådsmedlemmer repræsenterende et flertal i rådet, afholdtes et møde i Hovedstadsrådet.

I denne anledning skal man udtale følgende:

I henhold til § 40, stk. 2, i den kommunale styrelseslov, jfr. § 12 i lov om et hovedstadsråd og § 32 i styrelsesvedtægten for Hovedstadsrådet, er bevillingsmyndigheden hos Hovedstadsrådet, og foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Hovedstadsrådet har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsfor-skrift, om fornødent iværksættes uden forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Der er således i bestemmelsen taget stilling til, i hvilke tilfælde bevillingskrævende foranstaltninger kan iværksættes uden forudgående bevilling. Foranstaltningerne skal være påbudt enten ved lov eller anden bindende retsfor-skrift. Bestemmelsen i styrelseslovens § 31, stk. 1, jfr. hovedstadsrådslovens § 12 og styrelsesvedtægten § 7, stk. 2, om at rådets formand kan afgøre almindelige løbende sager, der ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl, giver derfor ikke formanden en ret til uden forudgående bevilling at beslutte eller iværksætte bevillingskrævende foranstaltninger, der rækker ud over de i § 40 nævnte.

Formanden for Hovedstadsrådet har derfor efter indenrigsministeriets opfattelse ikke været berettiget til på Hovedstadsrådets vegne at træffe beslutning om ydelse af det omhandlede lån til TKK samt aconto-udbetalingen heraf. Først på Hovedstadsrådets møde den 17. november 1978 er der lovligt blevet meddelt bevilling til lånet. Det bemærkes herved yderligere, at sagen under hensyn til, at den ikke tålte udsættelse, kunne have været medtaget af formanden på Hovedstadsrådets møde den 27. oktober 1978, hvor den havde kunnet behandles, selvom de i Hovedstadsrådets forretningsordens § 3 fastsatte frister for udsendelse af dagsorden og fremlæggelse af sagsmateriale ikke havde kunnet overholdes.

Det fremgår af udskriften af beslutningsprotokollen for planlegnings- og økonomiudvalgets møde den 3. november 1978, at formanden på mødet redegjorde for Trafikfunktionærernes Kooperative Kantiner. Det er sammesteds anført, at udvalget tiltrådte et lån fra Hovedstadsrådet på samlet 610.000 kr., samt at sagen senere forelægges udvalget. Da effektivering af formandens beslutning vedrørende lånet til TKK på dette tidspunkt allerede var påbegyndt gennem acountoudbetalingen af 210.000 kr., finder indenrigsministeriet, at der under mødet tillige burde have været redegjort for dette forhold.

Det tilføjes, at indenrigsministeriet ikke finder anledning til at foretage videre i sagen under hensyn til, at Hovedstadsrådet efterfølgende har meddelt den fornødne bevilling til lånet."

2) Hvilket herved meddeles under henvisning til hovedstadsrådets skrivelse af 20. juni 1979 (j.nr. 1979-017-4).

P. M. V.

E.B.

Preben Espersen

1) Hr. hovedstadsrådsmedlem *Preben Espersen*

Ole Donner

Duevej 14 A

3300 Frederiksværk

2) Hovedstadsrådet

Preben Espersen